

Geen plaats in de herberg. — Geen plaats in de herberg! Uw hart, mijn broeder, is toch niet aan die herberg gelijk? Hebt gij Jezus Christus, den door zoo velen afgewezen, hebt gij den Heiland der wereld, opgenomen, waarlijk opgenomen in uw hart, uw huis, uw leven? Hebt gij Hem ingelaten met zijn Woord en Geest, met al zijn zegeningen, met al zijn krachten, als uw Redder, als uw Hervormer, als uw Koning en uw Heer, wien gij dankt, wien gij dient, wien gij volgt en zoekt te gelijken? Hebt en houdt gij Hem met de handen en de armen des geloofs en der liefde?..... Hebt gij Hem plaats gemaakt, plaats gemaakt door verwijdering van al wat met Hem niet zijn kan onder hetzelfde dak en zijt gij nog altijd met steeds opmerkzamer liefde bezig om weg te nemen dit, en dat, en ook nog dat, waarvan gij begint te begrijpen, dat „ook dat” Hem ergert en ongelukkig is? Of is uw ongelukkig hart nog altijd de herberg: de herberg voor den gaanden en den komenden man; waarin beurtelings al de begeerlijkheden, al de zorgvuldigheden, al de ijdelheden, al de belangen, al de hersenschimmen der wereld vernachten, en dikwijls elkander verdringen..... maar waar Jezus tevergeefs aanklopt en waarin „geen plaats” is voor hetgeen komt van Hem? Ach, welk een jammer! Welk een schade! Deze Jezus zou rust aanbrengen, waar het nu altijd zoo onrustig is; deze Jezus zou stilte en orde brengen, waar het nu vaak zoo druk en woelig toe gaat. Waar men Hem de deur ontsluit, waar Hij inkeert en blijft, daar is niet dan een huis Gods, daar is de poorte des hemels!

Zoo Hij dan ook op dit Kerstfeest „aan de deur staat en klopt”, doet Hem open!

N. BEETS.

Christus' geboorte. — We behoeven ons slechts te bepalen tot een lezing van de mooie, simpele vertelling van Jezus' geboorte in den Bijbel. — Een kindje geboren in ellende en armoede, vereerd, verheerlijkt als een Koning! — en reeds maakt de zoete bekoring van het oneindig schoon en machtig geheim zich van ons meester.

Als de beierende klokken verkonden, dat het weer Kerstmis is, komt in ons allen de onweerstaanbare betovering van de blijde, vredige Kerststemming.

Vele dichters hebben den zoeten tijd van Kerstmis bezongen, vele schilders hebben het wonderde gebeurtenis in beeld gebracht! Maar is er ook iets van een meer bezielende schoonheid dan het groote Kerstnachtsmysterie in het sobere stalleke van Bethlehem: het mysterie van zulk een broze teederheid en tegelijk zoo geweldig, van zulk een innige menselijkheid en tevens zoo goddelijk!

Alleen over de beroemde schilderstukken, die betrekking hebben op de Kerstgebeurtenis, zouden boekdeelen te vullen zijn. Al vroeg worden twee thema's onderscheiden: een Byzantijnsch en een Westersch. Het laatste beeldt veelal uit het Kind, liggend op een krib, met daar achter os en ezels, die den stal aanduiden. Maria zit terzijde en meestal ziet men twee herders. De Byzantijnsche voorstelling is geheel anders: Maria ligt op een matras of rustbed; zij slaapt, of ook wordt haar hoofd ondersteund; tegenover haar in een steenen krib het Kind. De omgeving wijst op een grot, waarboven de stralende ster. In de vroegere kunst werd de Byzantijnsche opvatting het meest gevolgd.

Kerstliederen. — Oude gebruiken zijn steeds nauw verbonden met godsdienstige feesten. Het rijkste op dit gebied is ontegenzeggelijk het Kerstfeest, dat zich voornamelijk kenmerkt door naastenliefde en weldoen. In onmiddellijk verband hiermede staat het

OM KERSTFEEST

zingen van Kerstliederen. Onze Nederlandsche muzikliteratuur is rijk aan Kerstliederen, maar geen volk ter wereld zingt meer op Kerstmis dan de Duitschers. *Om den Tannenbaum geschaard*, worden door oud en jong Weihnachtslieder aangeheven. In Frankrijk vliegt het Kerstkindje over de

steden en dorpen en strooit door de schoorsteenen geschenken voor groot en klein, begroet door de gelukskretten van het jonge volkje en de vreugdezangen der familieleden.

Monseigneur Chabot, destijds pastoor te Pithévières, beschreef eens het volgende door hem meegemaakte voorval. Het gebeurde den 24en Dec. 1870 onder de muren van Parijs. Te middernacht, op een punt, waar de Fransche en Duitsche verschanzingen vlak bij elkaar lagen, verliet een soldaat de Fransche gelederen en begaf zich naar de plek, die hem van de Duitschers scheidde. Na het militaire saluut gebracht te hebben, hief hij uit volle borst het lied: „Minuit chrétiens” aan. De Duitschers bewaarden tijdens den zang het diepste stilzwijgen, maar toen het lied geëindigd was, trad een soldaat naar voren en ook deze begon op zijne beurt het Kerstlied: „Stille Nacht” te zingen. Weldra klonken aan beide zijden hoera's en hoch's. De schrijver besluit zijn verhaaltje, zeggend: „Eén oogeblik slechts waren de twee vijandige legers beziel door een gemeenschappelijk gevoel van vrede en hartelijkheid. De gedachte aan het Kerstfeest, met zijn aangename familie-herinnering en goddelijke lessen, had deze mannen plotseling veranderd en in hunne harten de gevoels waker geschud van christelijke broederliefde.”

Kerstfeest op Groenland.

De mare of mistel. — In onze tijden, die niet overhouden aan poëzie, is het een verblijdend verschijnsel, dat in zooveel huizen tegen Kerstmis de fijne versiering wordt gehecht van glansgroene maretakken met de glimmende besjes daartusschen.

Er is ook geen tweede plant, die zich door de eeuwen heen om haar dichterlijke beteekenis zoo in stand heeft weten te houden als de mare of mistel. Uit de tijden der Germanen, Britten en Galliërs weet men, dank zij de oude geschriften, hoe met een gouden offermes de mare-takken gesneden werden om ze aan den stam van den boom in een blank laken op te vangen, en de takjes daarna te verdeelen onder de omstanders als een wonderdoend middel.

Zij is, vooral ook door haar groeiwijze, een geheimzinnige plant gebleven.

Ze heet een klaplooster onder de planten: maar dan is zij een van de bescheidenste, immers, zij is niet zoo brutaal als vele anderen, om haar geheele huishouding in de keuken te zetten. Neen, door haar lichtgroene bladeren wordt zij in staat gesteld, zelf voor het ontbijt zorg te dragen.

Het is en blijft een geheimzinnige plant, die in het zuiden van ons land op de boomtakken groeit van populier, appel en peer. Wie zoo'n grauw „nest” in een kalen boom ziet, vraagt zich dadelijk af: hoe komt de plant daar boven in den boom? En het antwoord luidt: door een lijster en wel de Mistellijster, die gaarne van de ietwat doorschijnende bessen snoept, maar dan geen raad weet om het vruchtvliesch, dat slijmerig is, van het zaad te scheiden. Dit lukt ten slotte toch: de bes wordt voor in den snavel genomen, daar stuk gedrukt, waarbij het zaad zijdelings uitschiet en aan den snavel blijft hangen. Om dit nu er af te strijken aan een takje, zie, dat is gemakkelijk genoeg — en het zaad is gezaaid. Het hecht zich met zijn slijm stevig aan het takje vast en gaat het volgende voorjaar ontkiemen.

Zoals gezegd, ziet men juist met Kerstfeest deze plant uitgestald: een gebruik, dat eigenlijk meer van Engelschen oorsprong is.

KERSTNACHT.

Dit is de nacht, die allen zielen
Des Heeren goedheid op deed gaan.
Het Kind, waarvoor Gods engelen knielen,
Brengt leven voor de dooden aan,
Een levenskracht, een levenslicht,
Waarvoor de glans der starren zwicht.

De schaduw deinst, de nevels slinken;
De lichtstraal uit den donkren stal,
Dien Bethlêm-Efratha doet blinken,
Zal schitteren eens door 't gansch heeal,
En dringen met zijn hemelgloor
De harten in, de graven door!

Gegroet, gij heerlijkheid des Heeren!
Gij dageraad der zaligheid!
Gij licht, dat eeuwig zult regeeren,
Ook als geen licht meer stralen spreidt!
Al gaan de hemelen voorbij,
De ware Hemelzon zijt Gij!

Gij, Zon der Kerstnacht, Zon der aarde,
O Jezus, gloei in mijn gemoed!
Och, of Uw licht mij openbaarde
Waar ik mijn schreden richten moet,
Hoe ik, gedurig meer dan thans,
Zal wandlen in Uw stralenglans.

J. J. L. TEN KATE.